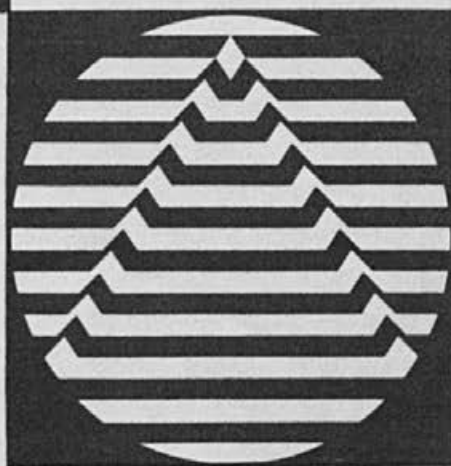

glasilo tovarne alpina žiri

DELO ŽIVLJENJE

6

etnik 8

alpina

SAMOUPRAVLJANJE V NOVI OBLIKI

V prošnji številki našega glasila je tov. sekretar prikazal kako si on zamišlja nove oblike samoupravljanja v skladu s XV. amandmajem zvezne in XIII. amandmajem republiške ustave.

Na prvi seji delavskega sveta se večina članov ni strinjala z njegovim konceptom. Vendar da nas še malo bolje poznamo te ustavne spremembe in bi bilo tudi lažje o tem govoriti. Člani delavskega sveta, vsaj večina njih, niti vedela ni, da so kakšne ustavne spremembe. Seveda ima vsak član kolektiva pravo, da da svoje predloge, ne glede ali so dobri ali ne. Sprejeli pa bomo takšne oblike samoupravnih organov, ki bodo za naš nadaljni razvoj najboljše.

Zato je treba v nove organe upravljanja imenovati takšne ljudi, ki bodo sposobni sprejeti in tudi nositi vso odgovornost za uspeh podjetja. Predvsem gre tu za upravni odbor oziroma po novem naj bi se imenoval poslovni odbor.

Seveda se osebno ne strinjam s tem, da so v poslovnem odboru (ali kako bomo ta organ že imenovali) sami šefi sektorjev, kakor je predlagal tov. sekretar. Posebno pa ne s tem, da bi član tega odbora, če bi bil razrešen članstva, tudi izgubil položaj šefa sektorja. Smatram, da imamo v naši tovarni mnogo čevljarjev, ki imajo smisel za dobro gospodarjenje in so tudi

sposobni voditi podjetje skupaj z visoko izobraženimi vodilnimi delavci, seveda če se ne gleda na njih zviške samo zato, ker nimajo izobrazbe. Upam si trditi, da je lahko kak dober vodja izdelka ali mojster ravno tako sposoben sodelovati v takem odboru, posebno če že 10 ali 20 let dela na takšnem odgovornem delavnem mestu kot kateri izmed šefov sektorjev z visoko izobrazbo, ki je včeraj ali danes prišel v podjetje.

Tov. direktor bi lahko delavskemu svetu predlagal svojo listo kandidatov za poslovni odbor, vendar bi si delavski svet pridržal pravico, da isto dopolni, sprejme ali odbije ter predlaga svojo.

S spremembami, ki jih v našo ustavo prinašata amandaja, se tudi status direktorja menja. Tako direktor ne bi bil več organ samoupravljanja, temveč individualni izvršilni organ. Da bi bil to lahko v resnici, mu mora dati kolektiv širša pooblastila. Kakšna in kako široka pooblastila bo dobil, o tem bo treba še precej diskusije. Predvsem bo moral tov. direktor delavskemu svetu sam pojasniti, kolikšna pooblastila so potrebna, da bo lahko uspešno vodil podjetje.

Ker so nekateri zares napačno razumeli ustavne spremembe in predvidevali, da je to začetek konca samoupravljanja, lahko povem, da temu ni tako. Še vnaprej bomo imeli delavski svet in njegove komisije, le da se prepušča delovni organizaciji, kako se ti organi imenujejo. Razlika bo tudi ta, da bodo novi organi bolj samostojni.

Delavski svet bi odslej odločal le o stvareh večjega pomena kot so planiranje, investicije, delitev dohodka itd. Vse ostalo naj se razdeli po novih izvršilnih organih, kateri bodo popolnoma samostojni in njihove odločitve bodo dokončne. Predlagal bi, da se v našem kolektivu vsi novi izvršilni organi volijo s tajnim glasovanjem, kajti le tako bomo zanesljivo vedeli, komu člani kolektiva zaupajo. Vsekakor bo treba tudi določiti mandatno dobo novih organov. Mnogi so menja, da tako kot je bilo dosedaj, ko se je vsako leto volilo polovica članov delavskega sveta, ni najbolje. Predlagajo namreč, da je bolje, če si kolektivi sami določajo rok trajanja mandata. Tudi to bomo morali uzakoniti v našem podjetju s statutom. Deklaracijo sprejememo novega statuta in drugih notranjih aktov v smislu XV. amandmaja zvezne in XIII. republiške ustave, naj ostane stanje, kakršno je sedaj. Pri izdelavi novega statuta naj sodelujejo vsi člani kolektiva s svojimi predlogi. Poptrudimo se, da bomo imeli dobro zakonodajo znotraj kolektiva in jo po sprejemu tudi spoštujemo! Predvsem pa naj vsebuje take elemente za utrditev samoupravljanja in ne za njegovo rušenje.

Opravičujem se članom kolektiva, da nisem pri pisanju jasnejši. Če vse premalo je bilo obrazložitve na te ustavne spremembe s strani zvezne pa tudi republiške skupščine. Verjetno bodo se posegli z zakon-

skimi predpisi, ki bodo nekje tudi omejevali popolno samostojnost delovnih organizacij, predvsem zaradi tega, ker bodo nekateri hoteli (tu mislim na vodilne) speljati vodo na svoj mlin ter popolnoma zagospodariti s sredstvi in z ljudmi, kar pa seveda delovni ljudje v naši družbi ne bomo dovolili.

COKAN BOGOMIR

PROSTORSKA RAZPOREDITEV PROIZVODNIH IN OSTALIH PROSTOROV PO VSELITVI V NOVE PROSTORE

Začeli smo z gradnjo nove proizvodne hale in podaljška nove stavbe, nova stavba se bo spojila s skladiščem na severni strani, nova hala pa na zahodu s staro stavbo. Člane kolektiva prav gotovo zanima, kako bomo nove prostore uporabili in kakšna bo povezava med njimi. Zaradi tega bom skušal v grobem povedati, kako si zamišljamo novo razporeditev.

Vsekakor moramo gledati, da proizvodnja dobi take prostore, ki bodo omogočili najboljšo funkcionalno povezanost s skladišči in z oddelki med seboj.

I. Proizvodnja bo imela te prostore:

1. Novo halo, v kateri bo celotna lahka in težka montaža, PVC, sekalnica, del kopitarne, popravilnica kopit.

2. Pritličje nove stavbe s podaljškom, v kateri bo izdelovalnica gornjih delov težka.

3. Prvo nadstropje stare stav-

be in polovico nove stavbe tam, kjer bo sedaj trak 5 in 8 bo koristila izdelovalnica zgor - njih delov-lahka.

II. Skladišča za materiale bodo:

1. V kleti in pritličju novega skladišča (naprej od kuhinje oz. izdelovalnice gornjih delov-težke) bo skladišče spodnjih materialov s skladiščem pomožnih materialov.

2. V prvem nadstropju nove zgradbe in v novem skladišču istega nadstropja bo skladišče gornjih materialov za obe izdelovalnici gornjih delov.

III. Skladišče za gotove izdelke bo razdeljeno na več prostorov, kar ne bo povročalo težav predvsem še, če bomo šli na pakiranje po sortimentu in sicer:

- v pritličju v vzhodnem delu (tam kjer je sedaj sekalnica in skladišče forniture) bo ekspedit in pakirnica,
- v drugem nadstropju v vzhodnem delu (tam, kjer je sedaj šivalnica-težka) bo skladišče za izvozno obutev,
- v tretjem nadstropju (v izdelovalnici gornjih delov lahke, vzorčni sobi in sejni sobi) bo skladišče ostale obutve.

III. Razvojni sektor se bo preselil iz sedanjih prostorov v četrtem nadstropju v drugo nadstropje tja, kjer je sedaj priročno skladišče-težke.

Ostali prostori bodo uporabljeni za garderobe, arhivo, tele -

fonsko centralo, pisarne, sejne sobe in skladišča posameznih oddelkov.

V načrtih so obdelane vse podrobnosti vseh prostorov, ki pa za splošno informacijo nimajo bistvenega pomena. Prosteri, kateri niso omenjeni, ostanejo nespremenjeni, ali pa so delno drugače razporejeni.

Poleg povedanega je prav gotovo zanimivo tudi to, kako je rešen problem transporta. Vsi materiali, ki bodo prihajali v podjetje, bodo transportirani preko prevzemnega skladišča materialov na vhodu v novo skladišče. Od tam bodo potova i iz skladišča zgornjih materialov direktno v izdelovalnico gornjih delov-lahke in po dvigalu eno nadstropje nižje v izdelovalnico gornjih delov težke.

Vsi spodnji materiali bodo potovali iz skladišča spodnjih materialov preko izdelovalnice gornjih delov težke v sekalnico v novi hali. Ta transport je tudi najdaljši in najmanj prikladen, a vendar sprejemljiv.

Gornji deli bodo potovali iz izdelovalnic gornjih delov v zbiralnice pred vhodom v novo halo. Iz lahke izdelovalnice bodo gornji deli po dvigalu prihajali direktno v zbiralnico, iz težke pa po poti, ki je predvidena za spodnji material. V zbiralnici se bodo dnevni plani kompletirali in odšli v montažo.

Iz montaže bodo gotovi izdelki potovali pod stropom v pakirnico ekspedita gotovih izdelkov, od koder bodo transportirani po skladiščih, ki so predvideni za gotove izdelke. Tako bodo tri

dvigala služila: prvi samo za materiale, drugi samo za proizvodnjo in tretji samo za gotove izdelke.

Mislim, da sem vsaj delno uspeli prikazati razporeditev, katera se predvideva s pridobitvijo novih prostorov. Če katerega zanimajo podrobnosti, jih bomo radi razložili.

IVAN CAPUDER

ŠIRNENJE PRODAJNE MREŽE

Pri nas v Jugoslaviji smo po končani drugi svetovni vojni pričeli zelo naglemu razvoju čevljarске industrije. Tak hiter razvoj in naglo povečanje proizvodnje je imelo kmalu za posledico, da je bila proizvodnja večja kot so bile potrebe za naše domače tržišče. Kljub temu, da je kupna moč prebivalstva hitro naraščala in so bile potrebe po takih izdelkih vsak dan večje, je proizvodnja naraščala še hitreje. Vrstile so se granje novih tovarn, že obstoječe so se širile in uvajale modernizacijo, tako, da je proizvodnja že presegla potrebe našega domačega tržišča. Prve posledice te neusklajenosti so se pokazale že leta 1953, ko ni bilo več mogoče plasirati vseh izdelkov in je nastopila delna stagnacija; predvsem so zašla v težaven položaj tista podjetja, katera niso imela na tržišču organizirane lastne prodajne organizacije in so bila odvisna od podjetij s lastno

prodajno mrežo oz. od lokalnih trgovskih podjetij. Čeprav je bilo vsem jasno, da je rešitev te industrije le v razširitvi tržišča preko naših meja v inozemstvo, si je vsakdo želel in hotel čimbolj na siguren način osvojiti domače tržišče z ustanavljanjem lastnih industrijskih prodajaln. K takemu načinu je pristopilo tudi naše podjetje in je že jeseni leta 1953 odprlo svojo prvo lastno prodajalno v Sarajevu. V naslednjih letih so sledile druge in tako imamo danes v državi lepo število prodajalen, katere so smožne plasirati vsaj 75% naše proizvodnje, seveda, če bi proizvodnjo prilagodili potrebam tržišča.

Brez dvoma pa je nujno začeto pot nadaljevati in še tudi v bodoče izdvajati del ustvarjenih finančnih sredstev za širitev prodajne mreže oziroma za odpiranje novih prodajalen, ker je to najsigurnejša in najkrajša pot do potrošnika.

Kako pa je danes s širjenjem prodajne mreže? Na to vprašanje želim na kratko odgovoriti.

V programu odnosno v obdelavi imamo 5 novih prodajalen, za katere upamo, da bodo do konca leta že pričele s prodajo. To so Vinkovci, Slavonski Brod, Travnik, Zrenjanin in Šabac. V Novi Gorici nameravamo v prihodnjem letu preseliti prodajalno iz sedanjih najemnih prostorov v Solkanu v nove prostore v Novo Gorico, ker na sedanjem mestu promet postopoma pada zaradi preselitve trgovskega centra v novi del mesta. Dalje imamo v postopku še 4 mesta oz. lokale, za katere pa so stvari še nedokončne in bo do realizacije prišlo

še le v naslednjem letu.

Pri iskanju lokalov naletimo na velike, včasih nepremostljive težave. V čem je stvar? Prodajalne želimo le v večjih mestih in v strogem trgovskem centru. Taki lokali so vsi zasedeni, povpraševanje po njih je izredno veliko. Zato so tudi cene zelo visoke, včasih celo fantastične. Če najbolj sprejemljiva je cena tam, kjer gradijo nove lokale. Na žalost pa je to povsod na periferiji, kjer ni pričakovati večjega prometa, vsaj v doglednem času ne. Centri mest pa so v glavnem zazidani.

Z lokali v družbeni lastnini upravljajo in gospodarijo stanovanjska podjetja. Človek bi pričakoval, da bo v tem sektorju lažje priti do lokala, vendar temu ni tako. Povsod se močno odražajo lokalistične težnje in lokale od ajo predvsem domačim podjetjem. Vedno bolj prihaja do izraza zapiranje republikanskih in mestnih meja. Največkrat mora podjetje, ki želi v nekem mestu odpreti svojo prodajalno, vložiti veliko finančnih sredstev v gradnjo, adaptacijo ali za neke druge komunalne ureditve.

Prav tako predstavljajo najemnine svojevrstno vprašanje, saj se le-te povečujejo iz leta v leto in nekje že dosežejo do 20. tisoč din mesečno na 1 m², kar v posameznih primerih že predstavlja do 1,5% od opravljenega bruto prometa. Tako visoka najemnina, bi bila vsaj deloma opravičena, če bi se del teh sredstev uporabil za popravilo in obnovo teh prostorov, vendar te-

mu ni tako. Vsa popravila, obnavljanja in adaptacije mora rešiti najemnik sam na svoje stroške. Prav bi bilo, da bi se tudi na tem področju napravil red, da bi se s predpisi omejila višina najemnine, saj je le-ta postala že precej pomemben faktor pri formiranju marže v trgovini.

Čeprav je naša prodajna mreža še razmeroma mlada, je potrebno začeti z adaptacijo in preureditvijo nekaterih prodajalnih, ki poslujejo že do 15 let in po svoji urejenosti in izgledu ne predstavljajo prodajne organizacije renomiranega podjetja.

Doslej smo preuredili prodajalno ženske obutve v Ljubljani. V teku je preureditev prodajalne v Zagrebu, Ilica 24 in Ljubljani - prodajalna moške in otroške obutve. Ker je v ta namen potrebno precej finančnih sredstev, je mogoče to izvajati le postopoma. Tako bi v prihodnjem letu prišle na vrsto nekatere druge prodajalne, na pr. Rič, Ljubljana v Stritarjevi, Sarajevo in mogoče še neka druga. V naslednjih letih pa po potrebi še ostale.

Naš cilj naj bi bil še naprej širiti prodajno mrežo in posredovati izdelke potrošnikom preko lastnih prodajalnih. Vsako leto naj bi odprli vsaj toliko novih prodajalnih, kolikor nam jih je potrebno za plasiranje povečane proizvodnje.

ALOJZ FILIPIČ

=====

PROBLEMATIKA POVEZAVE NABAVNE- GA SEKTORJA Z OSTALIMI SEKTOR- JI PODJETJA

Kako odgovorna je naloga nabavne službe, lahko spoznamo po tem, da pride običajno do zas - tojev v proizvodnji ravno zaradi tega, ker ni na razpolago tega ali onega materiala, ki ga uporabljamo pri izdelavi čevljev. Nekateri gospodarske organizacije z nabavo nimajo dosti problemov, ker niso v toliki meri odvisni od drugih gospodarskih panog kot je ravno čevlarska industrija. Če le površno pregledamo naš končni izdelek, lahko hitro ugotovimo, da smo odvisni ne samo od usnjarske, pač pa tudi kovinske, kemične, papirne in tekstilne industrije. Že to pa nam pove, da se vedno pojavlja vprašanje, ali nam bodo te industrije pripravile dovolj kvalitetnega materiala v kratkih dobavnih rokih, katere jim postavljamo. Mnogokrat zaidemo v težave, ker je povpraševanje na tržišču večje kot pa ponudba. Sicer pa se začne čase stanje na tržišču precej izboljšuje in čutimo, da se bo ta problem polagoma odpravil. Vendar pa je tu še vrsta drugih problemov, s katerimi se nabavna služba vsak dan srečuje in mimo katerih ne moremo iti, če hočemo vsaj približno spoznati njeno delovanje. Gotovo je eden največjih problemov prekratek dobavni rok. Temu je delno vzrok želja naših kupcev, ki hočejo imeti čevlje v najkrajšem možnem času in pa moda, ki se tako hitro spreminja. Pri tem pa ne smemo poza -

biti, da imajo naše strokovne službe precej priprav, preden pridejo čevlji v proizvodnjo. Tako je treba po zbiranju naročil pripraviti šablone in sekala, izdelati preizkusne partije in odpravljati napake, pripraviti pravilen potek dela in izračunati porabo materiala. Šele na podlagi teh izračunov nabavna služba naroči material. Ker pa te podatke tako pozno dobimo, se pojavi problem, kako nabaviti material do časa. Še vedno precej materiala uvažamo, to pa zaradi tega, ker ga pri nas še ne izdelujemo, ali pa je tako nekvaliteten, da ga ne moremo uporabljati. Spet so tu težave, ker je dobavni rok za materiale iz uvoza dolg tri mesece, večkrat pa tudi več. Če pa hočemo material dobiti prej, pa moramo plačati stroške ekspresnine, ki so posebno pri večjih pošiljkah zelo veliki. Torej, če hočemo pravično gospodariti, se moramo čim bolj izogibati ekspresnih pošiljk. Mnogokrat se tudi dogodi, da material najprej naročimo, nato pa to naročilo storniramo. S takšnim naročanjem pa zelo poslabšamo ugled pri naših dobaviteljih. Če pa je služajno material že odposlan, ga pač moramo prevzeti in nam bo v skladišču povečal zaloge. To nam marsikaj pove. Kdo je temu kriv? Gotovo ne nabava, vendar tudi ne vedno naš kupec, ki v nekaterih primerih resda stornira naročilo. Tudi se dogodi, da je v prispeli pošiljki ne rabi material, kar je nedvomno dobaviteljeva krivda, ki jo bo sicer z reklamacijo priznal in popravil; material pa kljub temu ni pravočasno v skladišču. Tudi naši kooperanti niso vedno solidni dobavitelji gornjih delov in je treba rešiti situacijo tako,

da se da v proizvodnjo artikel, za katerega imamo že zgotovljene zgornje dele. In tako se spet dogodi, da zmanjka kakšnega materiala. Sicer imamo na zalogi vedno nekaj takih materialov, ki se vedno uporabljajo, vendar bomo s povečanjem teh zalog škodovali le sebi in povečavali vrednost zalog.

Iz gornjega lahko ugotovimo, da bo treba v bodoče več tesnejšega sodelovanja med nabavo in ostalimi strokovnimi službami, ker bomo le na ta način uspešno naročali material in s tem pravilno gospodarili, kar pa je želja in naloga nas vseh.

S. Č.

ŽIROVSKI REFERENDUM

Občani Žirov smo te dni prejeli dokument, ki sta ga izdala občinska konferenca SZDL in občinska skupščina Logatec. Tisti, ki smo pričakovali, da bomo pred referendumom dobili na vpogled obljubljenе primerjalne podatke o obeh občinah, smo ob omenjenem dokumentu razočarani, saj njegova vsebina očitno nima namena postreči z objektivnimi podatki, pač pa le polemizira s tistimi, ki so se izjasnili za pridružitve občini Škofja Loka.

Poleg informacij o javni tribuni in o referendumu, vsebuje dokument še 17 strani obsegajoč prispjevka izpod peresa tovarišev Petra Nagliča in Vinka Haložana.

Za prispevek tov. Nagliča bi lahko rekli, da ni prispeval ne k objektivni informiranosti, kakršna nam bi bila potrebna pred referendumom, ne k pomiritvi duhov. Večji del prispevka je posvečen poskusu politične analize vredenja okrog referenduma, vendar je iz množice zvanečih fraz in protislovnih misli težko izluščiti, kaj pisec prav za prav želi.

Po eni strani zahtevo po referendumu pripisuje nekim namišljenim silam, ki so si zadale za cilj, da bodo zaustavile sedanji razvoj in napredek, zato pa morajo najprej razrahljati enotnost progresivnih sil. V isti sapi pa se tudi pisec sam ogreva za idejo o referendumu in se, torej objektivno prik-ljučuje tistim zlonamernim silam. Edino, s čimer se pisec ne strinja, je to, da zahteva po referendumu ni bila vložena v pravi obliki in na pravi način.

Kot je znano, je bila zadeva prvič javno obravnavana v našem listu, postavljena pa na zborih volilcev. Ta način in ta oblika postavljanja zahtev sta vsekakor zakonita, vendar po mnenju tov. Nagliča le nista pravilna. Žal pa v njegovem prispevku ni povedano, kakšna oblika in kateri način bi bila bolj pravilna. Pred 8 leti, ko se je odločalo o priključitvi Žirov k logaški občini, so zbori volilcev vendarle bili merodajni ne samo za obravnavanje tega istega vprašanja, ampak so lahko kar odločili, čeprav so bili sklicani na brzino, brez vsakih resnih pripravljenosti, in čeprav je veliko število občanov podpisalo peticije za referendum.

Sicer se med vrsticami lahko prebere, v katerem grmu tiči zajec:

Inicijative so sprožili tisti, ki za to niso poklicani. Pisec se očitno ima za poklicanega, da razsoja, kdo našemu kraju želi dobro, kdo pa slabo. Med dobronamerne očitno šteje predvsem sebe in tiste, ki jih on proglasi za progresivne sile. Kdor je izven tega kroga, ne more dati "avtoritativnih predlogov", pač pa lahko ponudi le svojo pomoč in bo mogoče celo dobil zasluženo priznanje (citiram: "Če ima kdo dober namen, da bi nam karkoli pomagal, lahko to stori tudi brez grmenja in nevihte. Mislim, da bomo za vsako pomoč hvaležni in pozorni ter vsakemu dobrotniku izrekli zaslužen priznanje, če ne bo zahteval posebne odkupnine.")

Kdor je upošteva takšnih pravil igre, je razbijač enotnosti, kričač in nasprotnih napredka, ki "pod firmo demokracije začinja prikrito politično dramo nekdanjih strank".

Stara in preizkušena, samo zelo prozorna metoda! Če se z nekom ne strinjaš, ne moreš mu pa dokazati, da nima prav, ga obmeči z blatom!

Tov. Naglič pa ne pojasni, zakaj tisti, ki jih ima za progresivne sile in ki se danes "strinja" z razpisom referendum, niso sami postavili tega vprašanja, ampak so pustili, da je med ljudmi tlelo 8 let.

Pisec nas poziva, naj se izogibamo osebnega obtoževanja, vendar ta poziv zanj očitno ne velja, sicer ne bi pritikal "demagoških politično-ekonomskih pamfletov", kričaštva in drugih prilastkov ljudem, ki jih sicer ne inenuje, vendar je jasno, na koga cilja. Ne manjka pa tudi dru-

gih dobrih nasvetov, ki jih je zares treba sprejeti (če kdo tega ni že prej storil). Tu spada predvsem nasvet, naj "dorba presodimo, koliko je kdo v preteklosti pomagal reševati naloge časa v korist razvoja našega kraja." Najbrž ni treba posebej dokazovati, da je za razvoj Žirov doslej daleč največ napravil delovni kolektiv ALPINE, vemo pa tudi, kateri posamezniki so imeli zasluge za naglo rast ALPINE v zadnjih letih.

V pisanju tov. Nagliča preveva skrb, če nam bodo (v škofji Loki) dali dovolj veliko enakopravnost ali vsaj tako veliko, kot jo imamo sedaj. Ne vem, od kdaj se enakopravnost meri na vatre. Enakopravnost pomeni enake pravice za vse, torej ne morejo biti pravice bolj enake ali pa manj enake. Ali je enakopravnost, ali je pa ni. Enakopravnost se tudi ne meri s številom glasov. Če bi bilo tako, potem tudi sedaj nismo enakopravni, saj imamo le "skoraj polovico" ne pa točno polovico glasov v občinski skupščini in bi nas močnejša polovica lahko vedno preglasovala. To pa se nikoli ni dogajalo in se tudi ne bo, saj naša socialistična demokracija obsega še druge institucije in ne le glasovanje po ozkih lokalističnih interesnih skupinah. Da ne bi kdo očital, da manjkajo konkretni podatki, nam pisec postreže še z naštevanjem, kaj vse je bilo v 8 letih storjeno na področju Žirov. Podatkom res ni moč oprekat, saj so splošno poznani. Človek pa se le vpraša, kakšno zvezo ima z občino to, če so občani ali pa delovne organizacije z lastnimi sredstvi zgradili objekte, ki so jih rabili.

Tov. Petru Nagliču nihče ne opo-
reka zaslug, ki jih je imel za
Žiri v vsem povojnem obdobju,
vendar mu to ne daje pravice, da
deli nezmotljive nauke in da raz-
soja po načelu: kdo ni z menoj,
je proti meni. Danes je naša sa-
moupravna socialistična družba
že tako razvita, da nihče ne mo-
re sebe istovetiti z naprednimi
silami in nastopati v njihovem
imenu, vse druge pa proglasiti
za svoje osebne in družbene sov-
ražnike. Saj je vendar bistvo
socialistične demokracije prav
v tem, da se krešejo različna
mnenja o posameznih vprašanjih,
vendar so kljub razliki v sta-
liščih ljudje med seboj lahko
prijatelji in tvorno sodeluje-
jo. Kdor je vnet za napredek,
mora torej upoštevati tudi mne-
nja drugih, ne pa vsako nasprot-
no mnenje imeti za sovražnost
proti sebi in skupnosti.

Zato omenjeni prispevek, žal,
izzveni kot pamflet (le da mu
ne bi mogli dati prilastka "po-
litekonomski") s priokusom oseb-
ne prizadetosti.

Prispevek tov. Haložana je do-
sti bolj tehten, le škoda, da
se je omejil na pobijanje samo
nekaterih očitkov, ki so bili
doslej izrečeni na račun seda-
nje logaške občine. Mislim pa,
da pripisuje prevelik pomen go-
stilniškim govoricam in prepir-
om, saj je znano, da se v "ošt-
tarijah" ljudje vedno o nečem
prepirajo. Sicer pa sta za pre-
pir potrebna dva in se torej ni
bati, da bi takšni prepiri lah-
ko koristili eni strani.

S tov. Haložanom bi se težko kdo
stringal, ko govori o agitator-
jih, ki hodijo od hiše do hiše

in agitirajo za Loko tudi po go-
stilnah. Agitatorji so ljudje, ki
so najeti za to, da nagovarjajo
ljudi za to ali ono. Če torej ob-
stajajo agitatorji, jih je moral
nekdo najeti. Ali je to skupščina
občine Škofja Loka? Ali pa morda
kaka ilegalna organizacija v Ži-
reh? To je seveda nesmisel in ta-
ka namigovanja ne izpričujejo av-
torjeve objektivnosti.

Ko človek prelista celotno gradi-
vo dobi vtis, da je avtorjem več
do obrobnih zadev kot do bistva.
Če vemo tudi to, da se socialistič-
na zveza sploh ne misli angažira-
ti, da bi čim več občanov prišlo
na volišče (pri volitvah odborni-
kov in poslancev smo imeli za to
poseben štab), potem je jasno, za-
kaj se želi zmanjšati pomen refe-
renduma:

Na referendumu se mora za spremem-
bo izjasniti več kot polovica od
vpisanih volilcev. Tisti, ki iz
katerega koli vzroka ne pridejo
na volišče, avtomatično glasujejo
proti spremembi. Majhna udeležba
na voliščih je torej najboljše po-
roštvo za to, da ostanemo pri
stareni. To pa je doseči lažje kot
postreči s primerjalnimi podatki.

STOJAN PERTOVE

Proizvodnja avtomobilov v svetu

V letošnjem letu se bo svetovna
proizvodnja avtomobilov zelo pove-
čala in bo znašala približno
27,030 milij. vozil (1968 25,7
milij, 1967 22,3 milij). Na prvem
mestu bodo ZDA s predvideno koli-
čino 8,9 milij. vozil, nato sledi
Japonska s 4,6 milij. ZRN s 3,5
milij, Francija z 2,160 milij, Ve-
lika Britanija 1,850 milij, itd.

RAZDELITEV STANOVANJSKIH POSOJIL

Stanovanjska komisija je po zaključnem razpisu za stanovanjska posojila individualnim graditeljem dne 25/5 1969 obravnavala prejete prošnje, katerih je bilo 44. Skupni zaproseni znesek je znašal 525.000 din in močno presegal odobrena sredstva, ki so znašala 300.000.- din. Da se vsaj delno ugotovi prošilcem, je komisija predlagala delavskemu svetu, da v ta namen odobri še 70.000,00 din, kar je delavski svet tudi sprejel. Poleg teh posojil pa je delavski svet izjemoma odobril še dvema prosilcema v skupnem znesku 11.000 din. Tako znaša je vsa dana posojila podjetja individualnim graditeljem din 301.000,00.

Kljub danim posojilom pa je komisija sprejela sklep, da se del sredstev za stanovanjsko izgradnjo naloži pri kreditni banki in to 100.000,00 din kot enkratni polog. Ta znesek bi skupno s posojilom v bodoče koristili za nakup stanovanj.

Pri razdeljevanju posojil je komisija razvrstila prosilce po skupinah tako, da je posebej obravnavala nove prosilce, ki še nimajo kredita in prosilce, katerim je bil kredit že dodeljen. Poleg tega je komisija upoštevala, če je tudi zakonec zaposlen v ALPINI, kakor tudi skupno vrednost predračunskih stroškov, gradbeno fazo in druge momente.

Prosilcu, kateri je izpolnjeval

vse nastete pogoje in da je tudi zakonec zaposlen v Alpini je komisija dodelila 14.000,00 din, prosilcu, katerega zakonec je zaposlen v drugem podjetju in da izpolnjuje vse ostale pogoje je dodeljeno 10.000,00 din, ker je komisija mnenja, da ima možnost tudi tam dobiti posojilo.

Prosilci, ki so lansko leto dobili po 13.000,00 din, oziroma po 10.000 din pa so dobili še po 4.000,00 din oziroma 3.000,00 din. Prosilci, ki niso prišli v te skupine, so se obravnavali posamezno.

Tako je komisija skušala z majhnimi sredstvi nepristransko razdeliti posojila na vse prosilce in delno vsem pomagati pri reševanju stanovanjskega vprašanja.

Janez SPIK

KAKO NAMERAVAJO ODBORNIKI IZ OS DOL. LOGATEC VELIVATI NA RAZVOJ OBČINE

Krajevna skupnost je omogočila odbornikom (OS Logatec) iz njenega območja, da ustanove klub odbornikov. Ustanovni zbor tega kluba je pokazal mnoge nerešene in nedokončane probleme, ki ovirajo hitrejši razcvet družbenega in gospodarskega razvoja občine in kraja. Odborniki so imeli priporočbe na delo uprave v tem smislu, da ima OS premalo pregleda nad delom uprave in da le-ta daje premajhen impuls razvoju občine. Za sam razvoj služb uprave in organov skupščine so potrebni specifični kadri, ki jih bo kadrovati o.

jih imamo na voljo, le da jih prenašamo intenzivno koristimo. Postavljena so bila tudi vprašanja glede razmejitve pristojnosti med skupščino in organi skupščine ter upravo. Glede skupščinskega dela pa so odborniki mnenja, da morajo biti materialni jasni in pravočasno posredovani, da je možno o določenih vprašanjih kontaktirati tudi z občani.

Največ pozornosti je bilo posvečeno hitrejšemu gospodarskemu razvoju občine. Odborniki smatrajo, da je v bližnji perspektivi najvažnejše v občinskem obsegu usklajevati posamezne panoge in podjetja z razvojnim koncepti občine, ki morajo biti čimprej izdelani in posredovani v razpravo občanom. Odborniki opozarjajo na še večjo angažiranost in povezanost vseh, ki so odgovorni pred delovnimi ljudmi in vsemi občani, da se hitreje dviga tudi njihov individualni in družbeni standard. Mnogi nereseni problemi so bili le omenjeni in sicer: turizem v naši občini ima še velike možnosti in to v vseh letnih časih predvsem pa pozimi in poleti. Nova avtomobilska cesta, ki jo bodo pričeli graditi jeseni, bo dala tej panogi ne slutene možnosti vzpona. Turisti, ki so na prehodu iz vročih jadranskih letovišč proti severu in obratno, se bodo radi začasno zadrževali pri nas. Načrtnemu turističnemu delu bo treba podrediti tudi trgovino, gostinstvo in deloma tudi komunalno ureditev (predvsem ceste) in pospešiti razvoj uslužnostne obrti.

Šolski objekti postajajo prete-

sni in tako ne omogočajo sodobnega poučevanja naših otrok, kar ima lahko zelo daljnosežne posledice. Objekti za varstvo otrok niso grajeni v te namene in so bolj podobni skladiščem kot pa primerni za normalno delo z našimi otroci.

Zdravstvo se stiska v več neustreznih hišah in je težko govoriti o intenziviranju te službe. Dobro organizirana preventivna zdravstvena zaščita bi se prav kmalu bogato obrestovala.

Odborniki so opozarjali tudi na razvoj telesno kulturnih dejavnosti, narodno zaščito v slučaju vojne, organizacijo zborov volilcev in javnih tribun, nerešeno kmetijstvo in podobno.

V zadnjem času smo pričali, da nekatere manjše delovne organizacije hitro nazadujejo in so zato potrebne večje intervencije, ki pa končajo največkrat z likvidacijo. Takih nazadovanj in neupravičenih zmanjševanj akumulacije in osebnih dohodkov delavcev ne smemo več dopuščati. Pravočasno bo potrebno ukrepati v vsakem primeru zmanjševanja osebnih dohodkov in akumulacije. Potrebna bo širša analiza gospodarskega stanja in družbeni dogovor med gospodarskimi organizacijami in občinsko skupščino.

Odborniki menijo, da bo edino jasen koncept razvoja občine omogočil hitrejšo rast gospodarstva in standarda.

Za klub odbornikov
Krajevne skupnosti
Dol. Logatec
Ing. FRANCO GCDINA

xx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

TRANSPORT SMUČARSKIH ČEVLJEV
NA RELACIJI ŠKOFJA LOKA- SAN
FRANCISCO

Vsem je znano, da pretežni del proizvodnje naših smučarskih čevljev izvozimo v USA in Kanado. Danes poskušajmo odgovoriti na vprašanje, kako poteka transport navedene obutve iz Škofje Loke preko Bremena za San Francisco. Opišimo lanskoletni primer:

Pogodba, sklenjena med ALPINO kot proizvajalcem, firmo TSC Hanover kot kupcem in posrednikom KOTEXS TOBUS-om Ljubljana, vsebuje glede transporta naslednja določila:

- kupec, oz. njegov špediter v Bremnu mora na dan odpreme dostaviti ALPINI na železniško postajo prazen konte^{ner} in si - cer FCC jugomeja, s tem da ALPINO bremene samo stroški za dostavo v Škofjo Loko in stroški vrnitve nazaj do jugomeje. Veličino kontenerja mora KOTEXS TOBUS sporočiti špediterju v Bremen istočasno z naročilom;
- dobava na osnovi prevozne klavzule FCC, vključno železniški in carinski obmejni stroški do Jesenic - meja;
- pošiljko zavaruje kupec, oz. njegov špediter.

Kupec je odločil prevoz blaga v kontainerju zaradi nižjih prevoznih stroškov v Bremnu, posebnih ugodnosti pri zavarovanju in zaradi direktne dostave blaga v njegovo skladišče.

Ko je ALPINA pošiljko pripravila, je preko izvoznika KOTEXS-TOBUSa naročila kontainer odgovarjajoče veličine pri špediciji KARL GROSS v Bremnu, katero je določil kupec. Špediter je odpremil prazen kontainer preko Jesenic na železniško postajo Škofja Loka in plačal prevozne stroške do jugomeje. Naš špediter, t.j. INTEREUROPA Jesenice pa je poskrbel za začasni uvoz praznega kontainerja in pri ponovnem izvozu opravičil začasni uvoz.

Na osnovi podatkov iz naših specifikacij in navodil špediterja iz Bremna je KOTEXS TOBUS poslal INTEREUROPI Jesenice izvozne dispozicije z navodilom za odpremo in s točnimi podatki za sestavo mednarodnega tovernega lista, ki ga je INTEREUROPA dostavila ALPINI.

Poleg prevozne poti, določb v zvezi s carinjenjem pošiljke, je iz tovernega lista razvidna tudi prevozna klavzula, t.j. FCC, vključno železniški in carinski obmejni stroški do Jesenic-meja, kar pomeni, da plača ALPINA poleg stroškov tovernine in pristojbin, ki jih more zaračunati odprena postaja, še železniške in carinske obmejne stroške.

Po dospelju kontainerja v Bremen je dal špediter KARL GROSS agentu ladjarja dispozicijo za vkrcanje, ta pa na tej osnovi nalog za vrkcanje ladjarju.

Iz kopije konosamenta je razvidno, da:

- je bilo blago odposlano z ladjo RAHAEL SEYMES;
- da znašajo prevozni stroški \$ 568,70, ki so plačljivi v San Francisku;
- itd.

KAKO JE USPELA KRVODAJLSKA AKCIJA

Na odvzem krvi 22. pretekli mesec se je odzval 101 član naše kolektiva, od tega:

do 20 let starosti	-	12
" 25 " "	-	18
" 30 " "	-	14
" 35 " "	-	16
" 40 " "	-	20
" 45 " "	-	10
" 50 " "	-	10
nad 50 " "	-	1

S k u p a j 101

Iz navedenega je razvidno, da se je te akcije udeležilo 30 mladincev in 71 ostalih oz. 11,3 % vseh zaposlenih.

Občinski in krajevni odbor Rdečega križa Slovenije ter uprava podjetja se iskreno zahvaljujejo vsem krvodajalcem in prosijo, da bi se tudi v bodoče odzivali /posebno mlajši/ v še večjem številu tej človekoljubni akciji.

Jelica DIKLIČ

Svetovna proizvodnja ur v letu 1960

Po podatkih švicarske urarske zbornice je bilo lani v svetu proizvedenih 151,9 milij. ur. Na Švico je odpadlo 68,7, SZ 20 milij. ur, Japonsko 17,5 milij., ZDA 17,1 milij. ZRN 8,6 milij., Veliko Britanijo 3,2 milij.

R A Z P I S

Upravni odbor ALPINE tovarne
obutve Žiri

r a z p i s u j e :

I. Stipendije

1. za 10 učenk čevljarskega šolskega centra v Žireh za poklic prešivalke (I. in II. letn.)
2. za 1 učenko poklicne administrativne (2 letne) šole
3. za 3 učenke-ce srednjekonomske šole (I. letnik)
4. za 4 učence Tehniške čevljarske šole v Kranju (I. letnik)
5. za 2 učenca-ke tehnične šole kemijske smeri (I. in IV. l.)
6. za 1 učenca tehniške usnjarske šole
7. za 4 študente ekonomske fakultete (od I. do IV. letnik).

II. Brezobrestna posojila

za 2 dijaka gimnazije (1. razred)

III. Redno in izredno šolanje za delavce ALPINE

1. šolanje na dopisni srednji ekonomski ali komercialni šoli za 4 delavce
2. redno šolanje na čevljarski šoli v Pirmasensu za 1 delavca
3. redno šolanje na Višji tehnični čevljarski šoli v Zagrebu ali izredno šolanje na oddelku v Kranju - za 2 delavca
4. izredno šolanje na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju

za 1 delavca.

Na razpisu lahko sodelujejo kandidati, ki imajo stalno prebivališče na področju krajevnih skupnosti Žiri in Gorenja vas in ki izpolnjujejo pogoje za vpis v šolo oz. naslednji letnik.

Pri dodelitvi štipendij in posojil bodo imeli prednost tisti, ki so dosedanje šolanje zaključili z boljšim uspehom, pod enakimi pogoji pa bodo imeli prednost kandidati iz manj premožnih družin in kandidati, katerih starši so zaposleni v ALPINI ali upokojenci ALPINE.

Prošnji za štipendijo ali brezobrestno posojilo je treba priložiti:

1. prepis zadnjega spričevala o potrdilo o opravljenih izpitih na višji šoli ali fakulteti,
2. potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov
3. potrdilo o dohodkih staršev v lanskem letu
4. potrdilo o prejemanju otroškega dodatka.

Rok za oddajo prošenj je 5. julija 1969. Prošnji ni treba kolokovati.

NOVICE IZ KADROVSKEGA ODDELKA

V mesecu maju smo zaposlili 24 novih delavcev in delavk. 6 delavcev je nastopilo delo v obratu ALPINE v Gorenji vasi, osta-

lih 18 pa v tukajšnjem obratu. 6 delavcev je bilo sprejetih na delo za določen čas pri prevzoru in odpremi čevljev v skladišču. Ti delavci so: Seljak Ivan, Trček Milan, Kunc Drago, Oblak Vinko, Pustovrh Ivanka in Močnik Ivica. V redno delovno razmerje pa so sprejeti sledeči:

Jereb Danica, Molc Marija, Drpa Božana, Janša Anica, Uršič Irena, Bogataj Nada, Mikuž Ivanka, Eniko Dora, Eniko Renata, Gregorč Gabrijela in Kavčič Ivanka. Kosmač Stane, likovni tehnik je sprejet na delo kot pripravnik.

V obratu ALPINA v Gorenji vasi so nastopile delo sledeče delavke: Čadež Marija, Debeljak Marija, Kosmač Pavla, Likar Marija, Reven Anica in Selak Marija.

Prodajna mreža v tem mesecu ni imela kadrovskih sprememb.

Številčno stanje zaposlenih delavcev ob koncu maja je sledeče:

ALPINA Žiri	895
ALPINA Gorenja vas	140
ALPINA prod. mreža	162
Skupaj nas je torej	1.197

A.

Delavcu ANTONU LOGAR želimo ob odhodu v pokoj mnogo let zadovoljnega počitka !

Mnogo prezgodaj, v starosti 57 let nas je zapustila naša upokojenka KATI BAČNAR.

Poročili so se:

Ljudmila K^us, Franc Filipič, Mohorič Slavko, Lukan Marija in Novak Marija.

Vsem iskreno čestitamo !

KAJ Pomeni REFERENDUM ?

Razumljivo je, da je bilo zanimanje za javno tribuno veliko. Spričo razvijajoče situacije in številnih komentarjev v dobesedno vseh časopisih ni nihče mogel biti nezainteresiran. Veliko smo pričakovali od tribune in prepričan sem, da smo odgovore prejeli. Razpeloženje v kraju je pretekli teden razgibal tudi skupščinski bilten, ki je poskušal nepristransko zadevo oceniti. Ni bilo malo prebivalcev, ki so bili razočarani nad nekako uradnim gledanjem na dogodke. Na eni strani je bila izražena velika skrb za prihodnost, po drugi pa subjektivna ocena stanja. Sami podatki iz biltena predstavljajo poglavje za sebe. Če je že tolikokrat poudarjena resnica, se je potrebno te besede tudi držati. Podatek o 15. milijardah je toliko časa zanimiv, dokler ne ugotovimo, kaj je res. 15 milijard pomeni 1500 hiš po 10 milijonov in jasno je, da je ta številka najmanj 2 krat pretirana. Ostali ekonomski kazalci vlaganj v kraj v tej preteklosti so analitično preveč pomanjkljivi. Potrebno bi bilo točno povedati, od kod ta denar: koliko podjetja, koliko sami prebivalci, koliko gozdnogospodarstvo, koliko občina iz proračuna. Ni prav vse skupaj dati kot zasluga nekoga in to bi res človek imel za žalitev prebivalstva. Sestavka sta dovolj ostra in predvsem ne v skladu z dogovorom o demokratičnem poteku priprav za referendum. Pri tem bi morali biti mnogo bolj strpni in ne stalno poudarjati, da se borijo za progresivne sile, ki jih v isti sapi cepijo.

Politična drama je ravno v tem, ker ni prave povezave z ljudmi in se mnenja večine preveč preslišijo. Ne morem se strinjati, da recepta za prihodnost ni. Recept je v tem, da ugotovimo najboljše možnosti za družbeno ekonomsko življenje in pri tem upoštevamo vse napredne silnice in pritegnemo v ta krog prizadevanj ves potencial prebivalstva. Celotno prizadevanje okrog nadaljnje pripadnosti izvira iz razvojnega programa Žirov. Ni bil namen nekoga tožiti zaradi koncepta dela, ampak je bila podana analiza situacije, ki so jo priznani žirovski strokovnjaki, ki delajo v Ljubljani, ocenili pozitivno.

Pregled podatkov, ki govore o dohodkih in izdatkih občine Logatec zadnja leta, pove o obsegu dela, ne prikaže pa dejanske vsebine po letih, ker je bistveno važno, kakšno vlogo odigra eno in drugo področje. 14. marca 1963 je bil sprejet sklep DS Alpine, da se odobri 8 milijonov sredstev za poštno poslopje v Logatcu in avtomatsko telefonsko centralo v Žireh. Plača naj se v treh letih. Plačilo je bilo izvršeno, poštno poslopje stoji, v Žireh pa nimamo avtomatske centrale.

Oba sestavka vsebujeta dostri ostri pojmov in izrazov, ki nedvomno osvetljujejo družbeno politično situacijo preveč pesimistično in zaradi takih gledišč ter izjav so se zdele vsakemu časnika stvarni nadvse zanimive.

Sama javna tribuna je dala dovolj jasn odgovor in potrdila pravilnost našega prizadevanja. Povedali smo že dostikrat, da se borimo za hitrejši razvoj kraja in vseh dejavnosti in odgovori so bili zelo pozitivni.

Začel bi pri narodnem dohodku na

prebivalca. V Škofji Loki je znatno višji in povprečni narodni dohodek prebivalca občine Logatec ne dosega niti 2/3 dohodka na prebivalca občine Škofja Loka. Menim, da je to več kot oprijemljiv podatek. Pri tem upoštevajmo, da je v občini Škofja Loka 27.000 prebivalcev, v občini Logatec pa nekaj preko 11.000 prebivalcev. Ustvarjena je neprimerno višja masa in to je, razumljivo, mnogo bolj svetla perspektiva. Poleg tega je tudi avtomatično nižja družbena režija na prebivalca (stroški občine, šol in ostalo). Gotovo pa je, da je narodni dohodek v Žireh na prebivalca višji od narodnega dohodka, doseženega v občini Logatec. Slišali smo dalje o obstoječi politiki občine Škofja Loka, ki se kaže v dobrem načrtnem delu in programiranju, organizaciji krajevne skupnosti, kmetijski politiki, kamor vlagajo zadnje čase sredstva v obliki nizko obrestnih kreditov. Ugotovili smo lahko iz izvajanja predsednika občine Škofja Loka, da so daleč neupravičene bojazni, kaj bo s krajevno skupnostjo, kaj bo z manjšimi podjetji in da so take govorice zgolj škodoželjne. Vprašanje števila odbornikov ne bi bil problem, ker se tu ne gre, kdo bo koga prevladoval (v takem primeru nekaj ni v redu), ampak res za pravilno politiko občin-ske skupščine. Vprašanja s strani odnosov do šolstva so dobila absolutno pozitivne odgovore. Bojazen Kmetijske zadruga, kaj bi bilo, če se to zgodi, je tudi neupravičena, ker je to vse stvar razgovorov in predvsem čim večjega pospeševanja in podpore kmetijstva, kar je v Škofji Loki že uvedeno. Za razrešitev vpra-

šanja šolstva je uveden samopri-spevek, kar bi moralo že biti napravljeno tudi v Žireh. Urbanizacija bi morala imeti bolj jasno podobo v Žireh. Storjene napake bomo morali začeti takoj odpravljati.

Cesta Žiri-Logatec je širši problem in zadeva obe občini, predvsem pa je to interes Gorenjske in priključka na sončno ceste, torej tudi slovensko turistično-gospodarsko vprašanje. Ugotovili smo lahko, da je v Škofji Loki dobra kadrovska struktura in organizirano delo usmerjeno s programi in načrti. Slišali smo, da so bile slehotne obtožbe, da je velika prezadolženost v tej občini. Ugotovili smo tudi lahko, da se občina kot družbeno-politični organ predvsem usmerja v čimbolj uspešno delo gospodarskih organizacij, ki so osnova družbenemu življenju.

Pustimo sedaj ob strani ugotovitve univerzitetnega profesorja B. Ilešiča in vsa ostala dejstva in zaključimo s tem kot smo začeli: Za nadaljni in hitrejši razvoj področja Žirov je prav gotovo pomembno in celo odločilno važno, da se priključimo občini Šk. Loka, ki s povedanimi dejstvi in podatkom o nacionalnem dohodku na prebivalca ter z obstoječo politiko občine in programskim delom to dokazuje in garantira. S tem bi bila dana možnost za nadaljni odprt razvoj v okviru Gorenjske regije ter s tem na osnovi nižje družbene režije preostane več sredstev za razreševanje ostalih problemov in predvsem na osnovi kadrovske osvežitve in sistematskega dela dosežemo hitrejši napredek.

V nedeljo 15. junija smo na osnovi tega prepričanja dolžni oddati svoj glas.

REMONT GRADNJE

Pred poletjem smo, pred sezono letovanj. Vsi že premišljujemo, kje bomo letovali oziroma večina se je že odločila.

Letos se je veliko članov našega kolektiva namenilo letovati v Počitniškem domu "Zlatorog" v Umagu, kjer ima Alpina svoje počitniške hišice. Že v maju smo imeli zasedena vsa ležišča za julij in avgust; sedaj se je možno prijaviti samo še za letovanje v septembru.

Mogoče je k tako številnemu vpisu za letovanje pripomogel regres, katerega je delavski svet odobril v višjem znesku kakor lani, mogoče so tudi drugi vzroki.

V glavnem vsi želimo, da bi bilo letovanje prijetno in da bi bili letovalci zadovoljni. Veliko je seveda vse to odvisno od vremena, so pa drugi faktorji, kot je prijetno okolje, hrana in podobno, tudi zelo važni. Trudimo se, da bi pogoje za letovanje izboljšali in vsako leto nekaj napravimo za to. Tako smo v hišice napeljali vodo, za ležišča nabavili jogije, letos pa dali preurediti strehe, kar je precejšnja investicija, vendar bila je potrebna.

Poleg tega smo letošnje leto nabavili tudi ležalne stole in sedaj sta v vsaki hišici dva.

V načrtu imamo še obnovitev obloge tal ter nekaj drugih preureitev.

Skupne objekte, kot so jedilnica in univalnica ter plažo in parkirne prostore ureja počitniška skupnost sama in je tudi

pri tem napravljen določen korak naprej, o čemer se boste lahko prepričali.

Na koncu naj napišem še priporočilo letovalcem, da pazijo na sobni inventar ter skrbijo za red v hišicah in zunaj njih. Obenem pa jim želim čimveč lepega vremena in prijetno počutje.

M. J.

Predstavlja se REMONT GRADNJE ŽIRI

Obrtno podjetje "REMONT GRADNJE" Žiri je bilo ustanovljeno kot samostojno podjetje l. 1950. Pred tem je bila gradbena dejavnost organizirana v sklopu ostalih strokovnih obrti pod različnimi imeni in vodstvi. Dve enoti, ki sta v začetku sestavljali podjetje, sta bili obrat kamnoloma v Osojnici in grupa zidarjev. Kamnolom je oskrboval potrošnike z betonskim peskom in lomljenim kamnom, gradbena enota pa je prevzemala predvsem dela pri graditvi individualnih stanovanjskih hiš. Z razvojem kraja se je tudi večala potreba po obsežnejših in zahtevnejših gradnjah in podjetje je pristopilo k ustreznejši organizaciji dela in izboljšanju mehanizacije v okviru tedanjih možnosti. V času razvijanja sta se v dejavnost podjetja vključili še enoti opekarna Račeva in delavnica umetnega kamna, pri čemer se je povečalo število zaposlenih.

V sedanji obliki podjetje "REMONT GRADNJE" Žiri še vedno združuje štiri omenjene delovne enote, od katerih je najmočnejša enota gradenj. Ostale tri enote so v osno-

vi dopolnilne in niso na samostojnih obračunih. Delovni kolektiv šteje trenutno 41 zaposlenih. V letu 1966 je imelo podjetje 158 milj. SD bruto prometa.

Enota gradnje v sedANJI fazi razvoja že lahko prevzema v izvedbo tudi manjše industrijske objekte, manjše posebne objekte, mostove manjših razponov, za kar razpolaga z najnujnejšo mehanizacijo. Pri izvedbi omenjenih objektov običajno nastopi potreba po večjih gradbenih strojih in lastnih prevozih, katerih podjetje nima ter po večjem številu tehničnih kadrov.

Predčasno je podjetje rekonstruiralo in preselilo obrat kamnoloma v Osojnici. Proizvodi kamnoloma so lomljen kamen, betonski pesek, pesek za grobo malto in pesek za posipanje. Ta obrat nima stalnih delavcev in obratuje po potrebi.

Opekarna v Račevi obračuje iz ključno sezonsko, ker je vezana na naravno sušenje opeke. Predčasne raziskave glin in atesti za opeko kažejo, da je surovina - glina zelo zadovoljive kvalitete. Proizvod opekarne je opeka NF. Zastareli stroji za predelavo glin ne dovoljujejo proizvodnje opečnih votlakov, za katerimi je na trgu vse večje povpraševanje.

Ustrezna modernizacija opekarni bi terjala investicijo cca 208 milj SD.

Delavnica umetnega kamna je organizirana v stavbi opekarne in obratuje predvsem v nesezonskem času. Proizvodi delavnice so stopnice iz umetnega kamna raz-

nih vrst, nagrobni okviri, montažni deli za betonske vrtno ograje, pohodne plošče in zunanjske police iz umetnega kamna.

Obstoj opekarne, kamnoloma in delavnice umetnega kamna v Žireh predstavlja za kraj ugodnost zaradi enostavne dobave proizvodov potrošnikom in kratkih prevozov, vendar se občasno pojavi razdrobljenost dela, predvsem v sezoni, ko je odprtih tudi več gradbišč, kar zahteva večjo angažiranost pri organizaciji dela podjetja.

Trenutno podjetje gradi tretji most čez Poljansko Soro v Žireh, adaptira prostore bivših hlevov v obratne prostore podjetja "KLADIVER" Žiri, vrši adaptacijo gostinskega lokala v Idriji in izvaja gradbene storitve pri zasebnih investitorjih v Žireh.

Tone GROŠEJ

VPRAŠANJA - PRIPOMBE - ODGOVORI

Uredništvu !

Na željo nekaterih prizadetih članov kolektiva, naj mi spoštovano uredništvo dovolji, da mu zastavim tale vprašanja:

1. A li je v takšni socialistični družbi kot je naša, kjer dobiva samoupravni sistem od dne do dne bolj izpopolnjene oblike, dopustna za delavca samoupravljalca denarna kazen?
2. Ali zvezni temeljni zakon o delavnih razmerjih to obliko kaznovanja dopušča in če je ne dopušča ali ima podjetje samo to obliko kazni potem svojih pravilnikov pravico uveljaviti.

smatram, da denarna kazen izhaja še iz tistih časov, ko so bili delovni odnosi med ljudmi še bolj najemniški in je gospodar delavca z udarcem po žepu lažje držal pod svojo komando. Danes pa, ko temeljijo ti odnosi na samoupravnih osnovah, sem prepričan, da bi bile druge oblike kazni bolj vzgojne in tudi bolj stimulatívne. Če pa že moramo to obliko sprejeti kot nujno zlo, mimo katerega naše podjetje nikakor ne more iti, zakaj ne uvedemo tudi pri nas, kakor so to storila že mnoga druga podjetja, dodatek na stalnost službe. Gotovo bi to obliko nagrajevanja večina delavcev pozdravilo z veliko večjim veseljem kot pozdravlja zgoraj omenjeno vzgojno obliko. V pričakovanju na izčrpen odgovor se vam že vnaprej najprisičneje zahvaljujem.

Pristaš vsestranske pravičnosti

Odgovor:

Glede tega, ali so denarne kazni v podjetju umestne in v našem socialističnem samoupravnem sistemu dopustne, ni nobenega dvoma. Takšne kazni, ne samo, da nasprotujejo temeljnim načelom samoupravljanja, ampak so z zakonom izrecno prepovedane.

Postavljeno vprašanje pa očitno namiguje na to, da smo v našem podjetju kljub temu uvedli denarne kazni in sicer s pravilnikom o delitvi sredstev za osebne dohodke. To seveda ne drži. Pač pa postavljeno vprašanje dokazuje, da posamezniki v našem podjetju še niso pozabili nekdanjega sistema fiksnih plač in dodatkov (dodatek za stalnost službe). Zato mogoče ne bo odveč, če spremo-

vorimo nekaj besed o načinu delitve sredstev za osebne dohodke v takimenovanem dohodkovnem sistemu na sploh in posebej v našem podjetju.

Rezultat poslovanja podjetja je pravzaprav seštevek rezultatov dela vseh članov delovne skupnosti podjetja. Rezultat dela posameznega člana je torej njegov prispevek k rezultatu podjetja in ga v našem pravilniku imenujemo kot "delovni prispevek".

Poslovni rezultat podjetja se izraža v raznih oblikah kot so n.pr. dosežen fizični obseg proizvodnje (število izdelanih parov), bruto produkt (dosežena vrednost prodanih izdelkov) itd. Vsekakor pa je najzanimivejši dohodek, ki ga je podjetje v enem letu ali v krajšem obdobju (tromesečje, mesec) doseglo. Dohodek namreč predstavlja tisto vrednost, ki jo je podjetje ustvarilo z delom vseh članov delovne skupnosti.

Iz ustvarjenega dohodka se en del nameni za osebne dohodke, drugi del pripada družbeni skupnosti, tretji del pa gre v sklade podjetja: za razne kolektivne potrebe članov (sklad skupne porabe) in za krepitev materialne osnove podjetja (poslovni sklad in v rezervni sklad.

Faustimo danes vse drugo ob strani in poskusimo rešiti vprašanje kako delimo tisti del dohodka, ki smo ga namenili za osebne dohodke?

Ustava določa, da se delovni ljudje nagrajujejo po vloženem delu. Ugotovili smo že, da je poslovni rezultat podjetja seštevek delovnih prispevkov vseh članov delovne skupnosti in da to velja tudi za tisti del dohodka, ki je namenjen

za osebne dohodke. Vloženo delo se torej izraža kot delovni prispevek. Zato je delovni prispevek edino merilo, ki naj pove, koliko je kdo vložil in kolikšen delež ostvarjenih sredstev mu zato pripada.

Do tukaj je stvar preprosta in bi bila tudi naprej, če bi kdo izdelal napravo, s katero bi lahko merili delovni prispevek vsakega posameznika, tako kot merimo blago z metrom, tekočino z litrom in težo s kilogrami. Rešitev bi se hitro našla, če bi vsi opravljali popolnoma enako delo, česar pa si ni mogoče niti zamisliti, še zlasti ne v proizvodnji (industrijski).

Zaradi tega zakon narekuje, naj vsaka delovna organizacija glede na svoje razmere sama določi merila, po kateri bo ugotavljala vrednost delovnega prispevka posameznega člana. Splošno priznanih pravil ni, ki bi veljala za vsako delovno organizacijo. Razumemo se, da bo vsaka organizacija, ki želi napredovati, poskušala najti takšna merila, ki bodo vsakega člana spodbujala k temu, da bo rezultat njegovega dela čim boljši, saj bo s tem poslovni rezultat podjetja tem boljši.

Vrednost posameznih meril se lahko oceni šele v praksi. Če CD rastejo v skladu s porastom dohodka podjetja, so merila bržkone dobra. Slaba merila pa imajo za posledico stagniranje ali celo upadanje osebnih dohodkov in dohodka podjetja, lahko pa tudi - kar je še slabše - rast osebnih dohodkov ob padanju dohodka podjetja ali pa narobe.

V našem podjetju tako kot drugod, pravilnik predvideva za ugotavljanje delovnega prispevka posameznika dve osnovi in sicer:

1. vrednotenje delovnega mesta (koliko velja rezultat dela, ki naj bi ga pod normalnimi pogoji dela dosegel tisti, ki bi bil razporejen na to delovno mesto),
2. vrednotenje opravljenega dela (koliko od tistega rezultata, ki naj bi bil dosežen na določenem delovnem mestu, je določen delavec zares dosegel),

Ti dve osnovi sta v pravilniku precej jasno postavljeni in najbrž ni potrebno, da bi jih tukaj citiral. Seveda ne za eno ne za drugo osnovo tudi v našem podjetju nismo iznašli popolnoma objektivnih meril. Zato so merila postavljena več ali manj na podlagi dolgotrajnih izkušenj, primerjav, ocenjevanja in podobnih subjektivnih elementov. To seveda ne pomeni, da so merila določena, kakor se je komu zdelo, saj pri sprejemanju pravilnika sodeluje praktično vsa delovna skupnost. Po drugi strani pa tako določena merila prav zaradi subjektivnih elementov nikoli niso popolna in jih je zato treba stalno popravljati in dopolnjevati. Omenjeni osnovi sta med seboj tesno povezani, nista pa eno in isto.

Vrednotenje delovnega mesta je samo podlaga za vrednotenje dejanskega opravljenega dela. Samo s tem, ko je nekdo razporejen na določeno delovno mesto, mu še ne pripada osebni dohodek. Ta nz bo pripadal šele, ko bo na tem delovnem mestu opravil določeno delo. Koliko osebnega dohodka mu bo za opravljeno delo pripadalo, se ugotovi z merili za ugotavljanje delovnega prispevka. Ta merila pa so: delovne norme, delovne ocene, merila za posebne delovne pogoje in premije. Vsa ta merila imajo isto težo in isti namen: ugotoviti, kolik je

dejanski delež posameznika v doseženem rezultatu podjetja. Zato se vsa ta merila upcrabljaajo hkrati, kar je edinc pravilno. Tako se pri delavcu v neposredni proizvodnji delovni prispevek ne more ugotavljati samo po delovni normi, ker norma upošteva predvsem količino opravljenega dela, ne upošteva pa povsem kvalitete dela. Tako norma ne upošteva zastojev, ki jih posameznik lahko povzroči vsem svojim sodelavcem na traku, nezadostnega vzdrževanja strojev in podobnih negativnih rezultatov posameznika pri delu. Norma tudi ne upošteva vseh pozitivnih rezultatov, ki jih posamezniki dosežejo pri delu.

Tri delih, ki niso normirana, imamo splošno delovno oceno, kot nadomestek delovne norme. Splošna delovna ocena, ki se daje po določenih kriterijih, pokaže torej, v kolikšni meri posameznik "dosega normo" na režijskem delovnem mestu.

Poleg delovne norme in delovne ocene se pri ugotavljanju delovnega prispevka upošteva še delo pod posebnimi pogoji (delo v podaljšanem času, nočno delo itd), na nekaterih delovnih mestih pa tudi premije.

Rezultati dela posameznika po vseh merilih se torej seštejejo. Nadar pa je rezultat po nekem merilu negativen, se seveda odšteje, saj je tudi poslovni rezultat podjetja zaradi tega manjši. Če ne bi upoštevali tudi negativnih rezultatov posameznika, bi bil on izenačen s tistimi, ki so imeli samo pozitivne rezultate, vsi skupaj pa bi dobili sorazmerno manjši osebni dohodek.

Takšen način ugotavljanja delovnega prispevka je vsekakor najbolj pravična podlaga za določanje osebnega dohodka.

Če bi se od tako ugotovljenega osebnega dohodka kaj odtrgovalo, bi to bila denarna kazen. Česa takega pa ni ne v našem pravilniku in tudi ne v praksi.

P.S.

FILMSKI SPRED V KINU SVOBODA
ŽIRI za čas od 15.6. do 15.7.69

14.-15. VI.	NAJLEPŠI ŠPORT ZA MOŠKE
ameriški zabavni
18.6.	VAROVANEC
jugoslovanski
21.-22. VI.	POD NEBOM MEKSIKE
mehiški glazbeni
25. VI.	NEMOIRLJIVI
ameriški western
28.-29. VI.	VELIKI POBEG
ameriški vojni
2. VII.	KRONIKA UMORA
nemški kriminalni
5.-6. VII.	SPEMELJEVALEC ZLATE
POŠILJKE amer. western
9. VII.	JAZ ŽENA
švedska drama
12.-13. VII.	JUDAKA-TAJNI AGENT
franc. kriminalni

"DELO, ŽIVLJENJE" je glasilo ALPINE tovarne obutve ŽIRI.

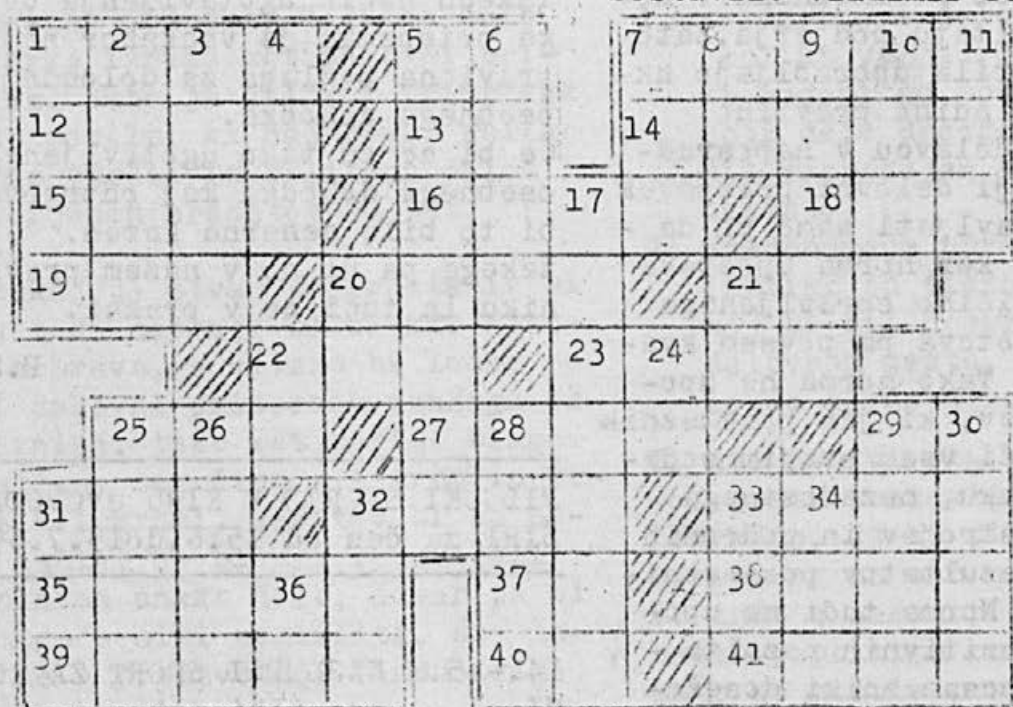
Ureja ga uredniški odbor: Silva Burnik, Jože Peternelj, Albin Možina, Vladimir Pivk, Alfonz Zajec, Anton Žakelj, Anton Hribar, Ivan Capuder - odgovorni urednik Majda Jesenko - glavni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1000 izvodov.

Žiri, 15. junija 1969

K R I Ž A N K A

Sestavil: Vladimir PIVK

VODORAVNO: 1. zmeda, nered, 5. avtomobilska oznaka Kranja, 7. naslov prvih muslimanskih vladarjev, 12. del gorenjske narodne noče, 13. Ob-lak Anton, 14. Odisejeva domovina, 15. naprava za mletje žite, 16. pri taroku najmočnejša karta, 18. nenadna smrt, 19. orol iz germanske mi-tologije, 20. letni gozdni posek, 21. katran, 22. reka, ki teče skozi Bihač, 23. poldragulj (raznobarven), 25. redko moško ime, 27. ničla, 29. ploskovna mera, 31. geometrijski pojem, 32. italijanska luka, 33. v grški mitologiji lepota, žena špartanskega kralja Tintareja, 35. prestolnica balkanske države, 37. Ivana Kobilica, 38. beseda na kon-cu molitve, 39. največja ranžirna železniška postaja v Sloveniji, 40. predlog, 41. pijača iz roma, pomešana z vodo in nekaj sladkorja, li-mone in dišav,

NAVPIČNO: 1. Reka v Sovjetski zvezi, 2. velika veža, slavnostna dro-rana, 3. gora na Koroškem, 4. romanska okrajšava pred raznimi krajev-nimi imeni, ki imajo ime po svetnikih, 5. tovarna čevljev v Srbiji, 6. kraj na Dolenjskem, 7. ocet, 8. arabski žrebec, 9. del roke, 10. prvi bajeslovni letalec, 11. tovarna avtomobilov v Priboju, 17. vrsta starinskih ležečih tiskarskih črk, podobnih pisanim črkam, 20. glav-ni števnik, 21. kazalni zaimek, 22. učenje, 24. kratica za hektar, 25. ime pevke Pavonne, 26. slonova kost, 28. seč, 27. luka na jugu arabskega polotoka, 30. živinorejska farma v ZDA, 31. otrebljen svet, 32. visok civilni in vojaški naslov v sultanovi Turčiji, 33. soglas-nik, samoglasnik in soglasnik, 34. avstralski noj, 36. kratica za na-rodni odbor.

REŠITEV KRIŽANKS IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. Čadež, 6. Krvavec, 8. ona, 9. L, E, 10. mol, 11. lok, 12. OM, 13. faza, 14. desetar, 16. alt, 17. (IR), 18. Juan, 20. Drin, 22. le, 23. cin, 25. penkala, 27. eles, 28. JR, 29. GOC, 30. Teo, 31. AD, 32. gank, 33. zelen-ko, 35. Cilka.